

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Samenwerkingsovereenkomst uitvoeringsorganisatie Schoon Goederenvervoer over Water provincie Utrecht	TELEFOONNUMMER	+31646051961
		E-MAILADRES	taco.jansonius@provincie-utrecht.nl
DATUM	14-02-2023	DOMEIN/OPGAVE	MOB
DOCUMENTNUMMER	UTSP-533463047-3161	TEAM	ET2
VAN	Taco Jansonius	PORTEFEUILLEHOUDER	Schaddelee
BIJLAGEN	Geen		

Geachte dames en heren,

Op 14 februari heeft het college besloten om de Samenwerkingsovereenkomst uitvoeringsorganisatie Schoon Goederenvervoer over Water provincie Utrecht aan te gaan en u hier over te informeren als de besluitvorming bij andere partijen rond is. Nu de overeenkomst door de andere partijen is vastgesteld kan de overeenkomst worden getekend. Dit heeft langer geduurd dan vooraf voorzien, waardoor u nu pas deze Statenbrief krijgt.

Essentie / samenvatting:

De provincie Utrecht (hierna: de provincie) heeft samen met andere publieke en private partijen een gezamenlijke ambitie om schoon, duurzaam en efficiënt goederenvervoer te stimuleren. De provincie doet dit onder andere door beter gebruik te maken van de bestaande vaarwegen, met duurzame vaar- en voertuigen (inclusief voor- en natransport). Hierbij hanteert de provincie het motto: 'Varen waar het kan, rijden als het moet'. Met de "Samenwerkingsovereenkomst uitvoeringsorganisatie Schoon Goederenvervoer over Water provincie Utrecht" (hierna: de samenwerkingsovereenkomst) maken de provincie en de samenwerkingspartners de stap van ambities naar verbinden en doen: de samenwerkingsovereenkomst maakt het instellen van een programmabureau mogelijk dat bedrijven in praktische zin gaat ondersteunen in schoon en slim transport over water. De samenwerkingsovereenkomst geldt voor de periode 2023 en 2024 met de mogelijkheid tot een jaar verlenging. Deze samenwerking is een vervolg op de Intentieovereenkomst Goederenvervoer over Water provincie Utrecht (zie Statenbrief 824233E3, 15 februari 2022, onderwerp: Intentieovereenkomst Goederenvervoer over Water provincie Utrecht stateninformatie.provincie-utrecht.nl).

Inleiding:

Schoon, duurzaam en efficiënt goederenvervoer draagt bij aan een gezondere leefomgeving. Goederenvervoer over water heeft een veel kleinere uitstoot per vervoerd gewicht dan transport over de weg. Ook zorgt vervoer over water voor minder vrachtwagenbewegingen, wat bijdraagt aan de leefbaarheid van steden en de bereikbaarheid van de regio.

In februari 2022 informeerden wij u over de ondertekening door de provincie van de "Intentieovereenkomst Goederenvervoer over Water provincie Utrecht". De initiatiefnemers van deze intentieovereenkomst

(Rijkswaterstaat Midden-Nederland, de gemeenten Nieuwegein, Stichtse Vecht en Utrecht en de provincie) spraken daarin af te willen komen tot intensievere samenwerking als het gaat om het stimuleren van schoon, duurzaam en efficiënt goederenvervoer over water. De ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst is het resultaat van deze intentieovereenkomst. De intentieovereenkomst is behalve door de initiatiefnemers mede ondertekend door kennisinstellingen, de Natuur- en Milieufederatie Utrecht, bedrijvenorganisaties (zoals Parkmanagement Lage Weide en inmiddels ruim 25 individuele bedrijven (waaronder bouwbedrijven, de Container Terminal Utrecht en andere watergebonden bedrijven).

Toelichting:

Beoogde samenwerking:

Inmiddels werken wij met het Uitvoeringsprogramma Goederenvervoer drie jaar aan de verkenning van de mogelijkheden voor goederenvervoer over water op (inter)regionaal en lokaal niveau en de opbouw van het netwerk met publieke en private stakeholders. Zodoende is er een informele publiek/private samenwerking ontstaan met regulier overleg en zijn er verschillende (kennis)sessies georganiseerd. Ook zijn meerdere pilots over het water uitgevoerd en is de samenwerking zover ontwikkeld dat opschaling en intensivering opportuun is. Dat maakt de samenwerkingsovereenkomst nu mogelijk.

De gemeenten Utrecht, Nieuwegein en Stichtse Vecht hebben samen met de provincie hiervoor het initiatief genomen. Naast de publieke initiatiefnemers is ook een private partner op de samenwerkingsovereenkomst aangesloten: Parkmanagement Lage Weide (statutaire naam: Werkstichting Lage Weide). De samenwerkingsovereenkomst staat open voor nieuwe toetreders. De intentie is dat andere water-gerelateerde gemeenten in de provincie op termijn aansluiten (bijvoorbeeld Amersfoort, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede). Het penvoerderschap van de samenwerkingsovereenkomst wordt uitgevoerd door de Werkstichting Lage Weide. Met deze samenwerkingsovereenkomst is er sprake van een juridisch rechtmatige samenwerking.

Partijen willen de coalitie gaan gebruiken om samen met andere water-gerelateerde steden/gemeenten (ook buiten de provincie) het duurzaam vervoer over water verder te stimuleren en daarbij de verbinding te maken tussen (inter)regionale logistieke stromen.

Het doel van de samenwerkingsovereenkomst is om als overheden bedrijven beter te ondersteunen in de overstap naar (meer) goederenvervoer over water. Met deze samenwerkingsovereenkomst kunnen we een programmabureau opzetten, dat bedrijven in praktische zin helpt om de overstap van weg naar water te maken en kansen bij elkaar te brengen. U kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan bundeling van logistieke stromen waardoor bevoorrading met binnenvaart haalbaar en betaalbaar wordt. De publieke partijen leveren via de Werkstichting Lage Weide input vanuit onder andere infrastructuur, netwerk en regelgeving, de private partijen vanuit marktkennis, vraagstimulering en logistieke processen.

Belang:

De samenwerkingsovereenkomst dient de volgende provinciale belangen:

- a. Het (verder) vergroten van de leefbaarheid en de bereikbaarheid van water gerelateerde gemeenten in de provincie Utrecht door de (negatieve) impact van goederenvervoer op de omgeving te verkleinen;
- b. Het kunnen inspelen op de huidige ontwikkeling van de (verdere) opkomst van emissievrije zones in steden en voertuigbeperkingen zoals gewicht (aslast), lengte en vrachtverbod;
- c. Inspelen op en rekening houden met de grote maatschappelijke uitdagingen die op de provincie afkomen, zoals woning(bouw), verdichting van steden en klimaat. De grote woningbouwopgave zorgt mede voor urgentie en kansen vanwege de logistieke aan- en afvoerstromen die ontstaan door de bouw van woningen en kantoren.

De samenwerkingsovereenkomst sluit aan op meerjarendoel 5.5.3 uit de begroting ('Het goederenvervoer is duurzamer') en de doelstellingen in het Uitvoeringsprogramma Goederenvervoer 2019-2023. Tevens sluit de samenwerkingsovereenkomst aan bij eerdere onderwerpen in Provinciale Staten, waaronder de Samenwerkingsagenda Gezonde Lucht 2018-2023, het Programmaplan Energietransitie 2020-2025 en de Green Deal Zeevaart, binnenvaart en havens. Ook is schoner goederenvervoer benoemd als één van de kansrijke verduurzamingsmaatregelen in de samenwerking van het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP).

Financiële consequenties:

Financiële consequenties:

De partijen in de samenwerkingsovereenkomst dragen samen bij aan de bekostiging van het programmabureau. De bijdrage van de provincie is jaarlijks €150.000,-- voor de jaren 2023 en 2024. De bijdrage voor 2023 komt uit de begroting van het Uitvoeringsprogramma Goederenvervoer. De intentie is om de financiële bijdrage voor 2024 te programmeren in het Bereikbaarheidsprogramma met looptijd 2024-2029. Dit Bereikbaarheidsprogramma en daaruit voortvloeiende begroting voor het jaar 2024 zal middels de P&C cyclus ter besluitvorming worden voorgelegd aan Provinciale Staten. Indien de bijdrage aan de samenwerkingsovereenkomst niet past binnen de financiële kaders van het Bereikbaarheidsprogramma 2024-2029, kan de provincie indien nodig voor 1 december 2023 de samenwerkingsovereenkomst opzeggen.

Om deze samenwerking te initiëren neemt de provincie in 2023 en 2024 zo'n tweederde van de kosten op zich. Parallel werken we aan een grotere financiële Rijksbijdrage via de regionale processen. Voor gemeenten is de "in kind" bijdrage voor personele inzet aanmerkelijk groter.

Vervolgprocedure / voortgang:

Na de ondertekening wordt er gewerkt aan de realiseren van de doelen uit de samenwerkingsovereenkomst. Via het jaarverslag in meerjarendoel 5.5.3 zullen we u informeren over de voortgang van de samenwerking en de resultaten.

De samenwerkingsovereenkomst is aangegaan voor een periode van twee jaar (2023 en 2024) met een eenmalige mogelijkheid van een jaar verlenging (2025). In het eerste kwartaal van 2024 wordt de samenwerking geëvalueerd en besluit de Stuurgroep (met daarin bestuurders van de ondertekenende partijen) of er, en op welke manier, een vervolg aan de samenwerking wordt gegeven.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen